

Onderwerp: Startnotitie Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid

<i>Raadsvergadering</i>	26 september 2019, agendapunt .. - zie apart besluitblad -
<i>Datum raadsvoorstel</i>	..
<i>Bijlage(n)</i>	2
<i>Zaaknummer</i>	Z.0098530 / D.913851
<i>Behandeld in commissie</i>	Fysiek Domein 11 september 2019, agendapunt ..
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder G. Rebel
<i>Informatie bij</i>	Eelco Weyland
<i>E-mail / telefoonnummer</i>	e.weyland@huizen.nl / (035) 528 16 25

Voorstel

1. Instemmen met de bijgevoegde Startnotitie Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Zuid, waarbij Gooi en Vechtstreek een van de zes deelregio's is en een deel-RES vormt.
2. Instemmen met de volgende regiospecifieke uitgangspunten als kader voor de deel-RES Gooi en Vechtstreek:
 - a. De energiebesparingsopgave in de gebouwde omgeving heeft prioriteit.
 - b. De optimale hernieuwbare energiemix (opwekking van hernieuwbare energie in de ondergrond, op de bovengrond en in de bebouwde omgeving) past bij de unieke regionale landschappelijke en gebiedskwaliteiten en de economische kansen.
 - c. De kansen voor geothermie en aquathermie als energiebron wegen volwaardig mee.
 - d. We werken in Gooi en Vechtstreek met onze partners van 'Samen op Pad' en bewoners aan de energietransitie. Raden zijn gedurende het opstellen van de RES betrokken en nemen kaderstellende besluiten.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Dit najaar wordt naar verwachting het landelijke Klimaatakkoord gesloten. Alle handtekeningen van de ruim 100 organisaties die bij dit akkoord zijn betrokken, staan dan onder het akkoord. Het Klimaatakkoord, dat voor Nederland de internationale klimaatafspraken van Parijs uit 2015 uitwerkt, bevat afspraken over de wijze waarop de nationale CO₂-reductiedoelen (49% in 2030 en 95% in 2050, ten opzichte van 1990) moeten worden bereikt. Het akkoord kent vijf thema's: gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. Over elk van deze thema's zijn aan de zogeheten 'klimaattafels' afspraken gemaakt.

Voor de thema's elektriciteit en gebouwde omgeving is het doel om een energiesysteem te ontwikkelen, waarbij duurzame energiebronnen in 2050 volledig voorzien in de energievraag. De decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) hebben hierbij een regionale aanpak bedongen, om meer invloed te kunnen hebben op de regionale inpassing. Dit gebeurt met het maken van een Regionale Energiestrategie (RES). Nederland is verdeeld in 30 RES-regio's.

In elke RES-regio moeten voorstellen worden opgenomen voor:

- Het opwekken van hernieuwbare elektriciteit (wind en zon) op land, als bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh (terawattuur) in 2030. In de RES moeten afspraken komen te staan over de op te wekken hoeveelheden, de elektriciteits-infrastructuur en de ruimtelijke inpassing.
- De regionale verdeling van warmte met daarin opgenomen het warmteaanbod (industrie, geothermie etc.), de warmtevraag, de infrastructuur en de ambitie.

In de RES-regio Noord-Holland-Zuid is afgesproken dat de bijgevoegde startnotitie in de maanden september/oktober 2019 aan de raden van de betrokken gemeenten, de besturen van de waterschappen en Provinciale Staten wordt aangeboden.

Argumentatie

Beslispunt 1: Instemmen met de Startnotitie Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid, waarbij Gooi en Vechtstreek een van de zes deelregio's is en een deel-RES vormt.

De regio Noord Holland Zuid is een van de 30 RES-regio's. De provincie en de in het gebied betrokken gemeenten en waterschappen geven de RES Noord-Holland Zuid samen vorm. Om het RES-proces formeel te starten is afgesproken dat in september/oktober aan alle gemeenteraden en besturen van de waterschappen in het RES-gebied Noord-Holland Zuid (en Provinciale Staten) een startnotitie ter besluitvorming wordt voorgelegd. De startnotitie bevat de opdrachtoomschrijving, de voorgenomen procesaanpak en de kaders en randvoorwaarden binnen het RES-proces.

Gooi en Vechtstreek vormt binnen Noord-Holland Zuid een deelregio, net als de deelregio's IJmond, Zuid-Kennemerland, Zaanstreek-Waterland, Amstelland, Haarlemmermeer en Amsterdam.

Beslispunt 2: Instemmen met vier specifieke uitgangspunten als kader voor de deel-RES Gooi en Vechtstreek.

In de startnotitie zijn verschillende leidende principes opgenomen (pagina 12 en 13). Hieraan worden vanuit Gooi en Vechtstreek vier uitgangspunten (a t/m d) toegevoegd voor onze deel-RES:

a. De energiebesparingsopgave in de gebouwde omgeving heeft prioriteit.

De CO₂-uitstoot in onze regio wordt voor circa 70% bepaald door het energiegebruik in de gebouwde omgeving. Dit betekent dat hier nog bovengemiddeld veel te winnen is, gezien het relatief hoge aandeel gebouwen met een laag energielabel. Daarbij is de vermindering van de energievraag een efficiënte (haalbare) en kosteneffectieve (betaalbare) manier om CO₂ te reduceren. Bovendien maakt het de investeringsopgave in het energienet in de toekomst minder groot, omdat er minder energie nodig is.

b. De optimale hernieuwbare energiemix (opwekking van hernieuwbare energie in de ondergrond, op de bovengrond en in de bebouwde omgeving) past bij de unieke regionale landschappelijke en gebiedskwaliteiten en de economische kansen.

De optimale energiemix voor opwekking van hernieuwbare energie in de ondergrond, op de bovengrond en in de bebouwde omgeving moet passen bij de regionale landschappelijke en gebiedskwaliteiten en de economische kansen. In de RES wordt enerzijds de op te wekken hoeveelheid energie, anderzijds de impact daarvan op de omgeving in beeld gebracht. Om recht te doen aan de unieke landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten in Gooi en Vechtstreek worden uitgevoerde onderzoeken als het Landschapsbeeld Gooi en Vechtstreek en het Onderzoek energietransitie en cultuurhistorie Gooi en Vechtstreek gebruikt als inbreng voor de kernkwaliteiten.

c. De kansen voor geothermie en aquathermie als energiebron wegen volwaardig mee.

Geothermie en aquathermie zijn in onze regio, zeker ook in Huizen, relevante duurzame warmtebronnen. Deze bronnen mogen in onze deel-RES dan ook niet ontbreken. Landelijk is er rondom de RES nog relatief weinig aandacht voor deze bronnen.

- d. *We werken met onze partners van 'Samen op Pad' en bewoners aan de energietransitie. Raden zijn gedurende het opstellen van de RES betrokken en nemen kaderstellende besluiten.*

In Gooi en Vechtstreek werken overheden, energievoerders, het waterschap, de netbeheerder, waterleidingbedrijven, huurdersverenigingen en woningcorporaties sinds november 2017 samen aan de regionale energietransitie. Dit gebeurt onder het motto 'Samen op pad'. Die samenwerking is uitgangspunt bij het vormgeven van de RES in onze deelregio.

Daarnaast is van belang dat raden en raadsleden optimaal in staat worden gesteld hun kaderstellende rol te vervullen. Dit is ook de reden om deze startnotitie voor te leggen aan de gemeenteraden. In een later stadium zal ook de concept-RES ter besluitvorming aan u worden voorgelegd, ook al is dat vanuit de landelijke RES-handleiding geen verplichting. In onze optiek is een optimale inbreng van de raad wenselijk om de RES te voorzien van een zo hoog mogelijke democratische legitimiteit, hier kaders voor te stellen en de uitvoering te controleren.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Alternatieven

Alternatieven voor het aanbieden van deze startnotitie zijn niet overwogen. De RES is een verplichting die volgt uit het landelijke Klimaatakkoord en aan het RES-proces zijn strakke tijdlijnen verbonden.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Na de vaststelling van de startnotitie start de participatie. Doel daarvan is om de input op te halen voor de RES en de samenleving te betrekken bij de opgave van de RES. Over de wijze waarop dit in onze regio gaat plaatsvinden, vindt momenteel afstemming plaats. Zie ook bijlage 2.

Hoe groot de opgave voor de RES Noord-Holland Zuid is, is niet op voorhand duidelijk. Partijen hebben afgesproken om nu nog geen verdeling van de opgave te maken. De regio's bepalen dus zelf hun ambitieniveau. Elke gemeente heeft daarbij invloed op de uiteindelijke RES door zelf te aan te geven welke maatregelen binnen de gemeentegrens (kunnen) worden genomen. Indien blijkt dat de concept RES'en bij elkaar onvoldoende optellen tot het gestelde doel van 35 TWh, zal er een verdeelsystematiek in werking treden. Deze systematiek wordt in de loop van 2019 uitgewerkt op nationaal niveau.

Binnen 6 maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord moet per RES-regio de concept-RES aan het Rijk worden aangeboden. Binnen 18 maanden na vaststelling van het Klimaatakkoord moet de definitieve RES 1.0 worden overlegd.

Beslistermijn

In de RES-regio Noord-Holland-Zuid is afgesproken dat de bijgevoegde startnotitie in de maanden september/oktober aan de besturen van de betrokken partijen ter vaststelling wordt aangeboden.

Financiële paragraaf

Voor de gemeente heeft het instemmen met deze startnotitie geen financiële consequenties. Voor het faciliteren van het RES-proces wordt ervan uitgegaan dat dit binnen de huidige begroting (middelen en formatie) kan plaatsvinden. Voor de planvormingsfase wordt door de gemeente eigen ambtelijke capaciteit beschikbaar gesteld.

Het Rijk stelt voor 2019, 2020 en 2021 per jaar 22,5 miljoen euro ter beschikking voor ondersteuning van het Nationale Programma RES. Daarvan is 12 miljoen euro per jaar beschikbaar voor ondersteuning van het RES-proces in de 30 regio's. Voor de RES-regio Noord-Holland Zuid is dat € 2,55 mln. Deze middelen komen vrij na ondertekening van het Klimaatakkoord. Vooruitlopend hierop is in 2019 gestart met de voorbereidingen voor de RES Noord-Holland Zuid (en RES Noord-Holland Noord), waarvan de nu voorliggende startnotitie het eerste resultaat is.

De provincie Noord-Holland financiert dit voor, in afwachting van toekenning van middelen vanuit het Klimaatakkoord.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Vaststelling van de startnotitie door de gemeenteraad volgt uit de afspraken die alle betrokkenen in de RES-regio Noord-Holland Zuid hierover hebben gemaakt.

Collegeprogramma

Dit voorstel sluit aan bij artikel 3.10.2 (duurzaamheid) uit het collegeakkoord.

Begroting

Van toepassing is het programma Ruimtelijke en economische ontwikkeling.

Eerdere besluiten

Er zijn nog geen eerdere raadsbesluiten over dit onderwerp genomen.

Voorgescreven procedure

De procedure voor de RES volgt uit de startnotitie. In bijlage 2 wordt de procedure en de rol van de raad nader toegelicht.

Kader- en beleidsnota's

In de derde tussenrapportage over het Milieuprogramma 2016-2020 (vastgesteld door uw raad in februari 2019) is een verwijzing naar het RES-proces opgenomen.

Evaluatie

Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 2.

Bijlagen

- Startnotitie Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid.
- Bijlage uitvoering participatie en verdere planning RES.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]